

se pored salona mogu skloniti i na gornju palubu, pa je u tom smislu trebalo usmjeriti ispitivanje. Ne može se naime od svakog putnika zahtijevati da zna na kojem dijelu broda će biti zaklonjen od opasnosti. Ne bismo se naprotiv složili sa stajalištem suda koje proizlazi iz obrazloženja da bi članovi posade bili dužni sugerirati putnicima da ne ulaze u salon već da se smjeste na gornju palubu. Može se naime postaviti pitanje tko bi bio odgovoran da je putnik pretrpio povredu dok je izvršivao sugestiju člana posade. Vrlo je vjerojatno da bi za to brodar bio odgovoran, pa se od njega ne može očekivati da na sebe preuzme takav rizik.

B.J.

TALIJANSKI KASACIONI SUD

Presuda od 7.II 1970.

Bovenzi c/a Soc. Aliscafi

Prijevoz putnika morem - Prekid putovanja - Vozarova odgovornost - Odgovornost putniku za zakašnjenje - Isključenje odgovornosti

Tužitelj se 22.VI 1965. u 7,20 sati ukrcao u Napulju na lebdjelicu tužene stranke u svrhu polaska u Capri radi svoga (odvjetničkog) posla. Lebdjelica se kratko nakon polaska zaustavila radi kvara, ali je tek dva sata nakon toga tužena stranka oteglila lebdjelicu u napuljsku luku i putnike prekrcala na drugu kojom su putnici stigli u Capri u 10 sati i 10 minuta. Zbog toga je tužitelju nastala šteta koja se sastoji u tome što nije zaradio 75.000.- lira za svoj rad u izgubljenom vrijeme. Tužitelj smatra da je tužena postupila skrivljeno zbog toga što je imala neopravdano zakašnjenje, budući da nije trebalo da se dva sata čeka na otegljenje u luku.

Prvostepeni i drugostepeni sud odbili su tužbeni zahtjev, a Kasacioni sud je potvrdio nižestepene presude iz slijedećih bitnih razloga:

Ne stoji tužiteljeva tvrdnja da je šteta prouzročena time što nakon kvara na lebdjelici tužena nije pravilno postupila, jer bi to tek onda moglo stajati kad bi iz toga dužeg boravka na vodi nastala kakva šteta koja odatle proizlazi. Medjutim do kvara je došlo, a da nije moguće taj kvar pripisati vozaču, pa je prema tome u skladu sa čl.405. Zak. o plovidbi u vezi sa čl.408. Zak. o plovidbi tužena postupila tako da je iskrcala putnike i novim prijevozom ispunila svoju ugovornu obvezu. Drugo putovanje odvijalo se sasvim pravilno, pa prema tome, kako su niži sudovi utvrdili, nije vozar imao

nikakve odgovornosti za zakašnjenje. Dogadjaj se zapravo ima podvesti pod pojam više sile i stoga ne može biti odgovornosti za zakašnjenje. Kasacioni sud smatra da je vozar dužan u slučaju takvoga kvara iskrcati putnike u najbližoj luci, a da nije dužan putovanje nastaviti, no da ima to ovlaštenje koje mu je dano da ne bi bio dužan vratiti iznose koji bi "pro rata parte" otpadali na neizvršeni dio putovanja (prema čl.405. Zak. o plovidbi).

(Dir.Nav.1970, str.173)

E.P.

Bilješka.- Ova presuda, kako C.Grande potertava u svom komentaru uz rješidbu Kasacionog suda, prva je koja se pozabavila ovim pitanjem, pa se on slaže s njenom izrekom i naglašava činjenicu da čl.405. Zak. o plovidbi daje vozaču ovlaštenje, a ne i dužnost da nastavi putovanje. Čl.403. pak naglašava da vozača tereti odgovornost za zakašnjenje onda kada uzrok toga zakašnjenja može biti njemu pripisan, pa mu nameće i dokaz da takvog uzroka nema. Čini se da su komentirane rješidbe pošle od toga kao da "res ipsa loquitur" da kvar do kakvoga je došlo sam po sebi pokazuje da se ne radi o nečemu što se može pripisati vozaču. Naš ZOUIPB u čl.98. regulira pitanje što se zbiva s prevoznikom u slučaju da ne dođe do nastavka putovanja kao i kada do takvog nastavka dođe, a čl.99, st.7. i d. regulira pitanje odgovornosti za štetu od zakašnjenja, no svagda skrivljenog. Na temelju ZOUIPB-a rezultat spora u slučaju kao što je prikazani imao bi jednaki rezultat, iako ne s istim obrazloženjem.

E.P.

HANZEATSKI VIŠI ZEMALJSKI
SUD, Hamburg

Presuda od 25.IX 1969.

Prijevoz stvari morem - Potonuće maone s teretom - Na maone u Hamburškoj luci primjenjuju se odredbe Zakona o unutrašnjoj plovidbi - Vozač ne odgovara za one štete koje nastanu lošeg stanja broda, a koje se nisu mogle otkriti pažnjom urednog vozača - Teret dokaza o poduzimanju potrebne pažnje leži na samom vozaču

Tužitelj vlasnik tereta kukuruza traži od tuženoga čarterera maone naknadu štete koja mu je nastala zbog potonuća maone na kojoj se nalazio teret. Teret je ukrcan na